

28.01.2021 - PERSBERICHT UNIZO Limburg & VKW Limburg

Tijdelijke werkloosheid corona redde jobs in 2 op 3 Limburgse bedrijven

Zonder de mogelijkheid om personeel op tijdelijke werkloosheid omwille van overmacht wegens corona te plaatsen, zouden het afgelopen jaar in Limburg (tien)duizenden jobs gesneuveld zijn. Dat blijkt uit een rondvraag van UNIZO Limburg en VKW Limburg bij 451 Limburgse werkgevers. Van de bedrijven die in 2020 beroep hebben moeten doen op tijdelijke werkloosheid, geven 2 op 3 aan dat ze zonder de maatregel mensen hadden moeten ontslaan. De percentages variëren van 95% van de bedrijven in de events, horeca en toerisme die tot ontslag hadden moeten overgaan tot 44% van de bedrijven in de bouwsector.

Gemiddeld geven bedrijven aan dat ze zonder tijdelijke werkloosheid o.w.v. corona 34% van hun personeel hadden moeten ontslaan. Ook hier variëren de cijfers volgens sector en grootte: van 58% verloren (of door TW net geredde) jobs in de events, horeca en toerisme, tot 17% van de jobs in de productiesector. UNIZO Limburg en VKW Limburg pleiten dan ook voor een verlengde ondersteuning van werkgevers, via tijdelijke werkloosheid en/of een alternatief als loonsubsidiëring, als onderdeel van een verantwoord exit- en relanceplan voor onze economie.

Diverse maatregelen milderden de voorbije maanden de impact van de coronacrisis voor het bedrijfsleven. Met een heropening van de hele economie, die langzaam maar zeker dichterbij komt, is een verantwoorde exit-strategie met het slechts geleidelijk lossen van sommige steunmaatregelen van kapitaal belang.

Conclusies:

- Van de bevroegde bedrijven heeft 80% het afgelopen jaar gebruik gemaakt van tijdelijke werkloosheid o.w.v. corona.
- 2 op 3 van de bedrijven die een beroep moesten doen op tijdelijke werkloosheid, geven aan dat ze zonder de maatregel werknemers hadden moeten ontslaan: bij 44% waren ontslagen zeker, bij 22% waarschijnlijk. Met andere woorden: het systeem van tijdelijke werkloosheid heeft bij deze 2 op 3 bedrijven jobs gered.
- Gemiddeld geven deze bedrijven aan dat ze zonder tijdelijke werkloosheid o.w.v. corona 34% van hun personeel hadden moeten ontslaan, hetgeen overeenkomt met gemiddeld 11,32 ontslagen per bedrijf. **Op 237 bedrijven in de steekproef gaat het in totaliteit om een geschat aantal van 2.683 geredde Limburgse jobs, waarvan 2.373 'zeker' ontslagen waren en 310 'waarschijnlijk'.** De gemiddelden lopen sterk uiteen op basis van sector en grootte van de bedrijven.
- 7 op 10 van de bedrijven die géén gebruik maakten van tijdelijke werkloosheid, ondervonden weinig tot geen last van corona op hun opdrachten of verkopen (als essentiële sector, door een omschakeling naar nieuwe producten of diensten of dankzij andere verkoopkanalen). Nog eens 2 op 10 geven aan dat ze niet aan de voorwaarden voldeden.

Bart Lodewyckx, gedelegeerd bestuurder UNIZO Limburg: “De resultaten uit deze korte bevraging zijn confronterend. **Zonder de mogelijkheid om personeel op tijdelijke werkloosheid te zetten, zouden 2 op 3 Limburgse ondernemingen genoodzaakt geweest zijn om mensen te ontslaan.** Die cijfers kwantificeren wat we al langer wisten: namelijk dat de **tijdelijke werkloosheid de belangrijkste coronamaatregel is geweest die een fundamenteel gedeelte van onze economie heeft gestut en ons daarnaast heeft behoed voor een sociaal bloedbad.** Uit eerdere bevragingen bleek al dat naar schatting een derde van de ondernemers het momenteel verdomd moeilijk heeft, ondanks alle steunmaatregelen. Heel wat lasten en facturen moeten namelijk nog altijd betaald worden, terwijl de inkomsten een pak lager liggen of soms zelfs volledig zijn weggevallen. Terwijl deze ondernemingen vaak voor corona wel financieel gezond waren. Het is alvast goed dat steunmaatregelen - zoals tijdelijke werkloosheid - de lasten kunnen verlichten, maar elke ondernemer kijkt nu vooral uit naar het moment dat hij/zij terug voluit kan ondernemen.

UNIZO herhaalt daarom haar vraag om dringend werk te maken van een exit- en relanceplan. Waarbij het vooral van cruciaal belang is om een overgang zonder bruuske schokken te voorzien. Als onderdeel daarvan vragen we op zijn minst een verlenging van het systeem t.e.m. 30/6/2021, aangevuld met mogelijke alternatieven als een loonsubsidiëring voor specifieke sectoren zoals de evenementensector. **Het zou een enorme blunder zijn om al de inspanningen die tot nog toe zeer efficiënt zijn gebleken, teniet te doen door de tijdelijke werkloosheid van de ene op de andere dag ondoordacht te laten stoppen.”**

Ruben Lemmens, gedelegeerd bestuurder VKW Limburg: “Onze gezamenlijke flitsbevraging toont overduidelijk het belang aan van de speciale coronaversie van de regeling rond tijdelijke werkloosheid. Dit redde erg veel jobs. **Net zoals bij een aantal andere steunmaatregelen, dringt een verlenging zich op.** Er is perspectief, maar we zijn helaas nog te ver van de eindmeet. We zijn ons echter zeer bewust van de zware financiële impact en pleiten daarom wel voor een doordachte aanpak en voorzichtigheid. **Maar steunmaatregelen met een bewezen track record mogen niet te bruusk worden afgebouwd of stopgezet. Om zo te vermijden dat bedrijven die een fundamenteel gezonde basis hebben, alsnog moeten opgeven in het zicht van de meet.** We denken daarbij ook aan de termijnen van betalingsuitstel die werden verleend door de financiële sector, zeker voor bedrijven die nog altijd niet of nauwelijks terug aan de slag kunnen. **Het heeft bovendien weinig zin om nu nog bedrijven met een onzekere toekomst alsnog te laten vallen, met het risico dat ze gezonde, maar door de crisis verzwakte bedrijven in hun val meesleuren.** We herhalen dan ook ons pleidooi om alles wat veilig kan doorgaan, ook te laten doorgaan. Laat ons volhouden in het nauwgezet opvolgen van de veiligheidsmaatregelen. Maar zéker ook volhouden in het ondersteunen van zwaar getroffen bedrijven en hun medewerkers. Waar nodig in aangepaste vorm om nog gericht in te spelen op noden die zich zullen stellen om zodra het kan de draad terug volledig op te kunnen pikken!”

Tijdelijke werkloosheid toegepast door 8 op 10 bevroegde bedrijven

Van de respondenten in deze flitsbevraging, geven **8 op 10 werkgevers** aan dat ze in 2020 gebruik gemaakt hebben van de versoepelde maatregel tijdelijke werkloosheid (TW) o.w.v. corona. Er werd niet gepeild hoe vaak en voor hoeveel medewerkers de maatregel gebruikt werd, aangezien dit door de 2 lockdowns en diverse versoepelingen in de voorbije 10 maanden kon fluctueren.

Meer info over de concrete toepassing van de maatregel is beschikbaar bij de **RVA** en is samengevat in de tabel in [bijlage](#): **op het corona-‘hoogtepunt’ in april 2020 deden 9.511 Limburgse werkgevers tegelijkertijd een beroep op tijdelijke werkloosheid owv corona, voor in totaal 99.762 werknemers.** In november 2020 ging het nog om 5.510 werkgevers voor 32.118 werknemers.

Zonder tijdelijke werkloosheid waren bij 2 op 3 Limburgse bedrijven jobs gesneuveld

Bij de bedrijven die gebruik dienden te maken van TW omwille van corona, werd gepeild of ze zonder de maatregel in het voorbije jaar werknemers hadden moeten ontslaan.

Het antwoord op de vraag is alvast duidelijk: **over alle sectoren heen, antwoorden 2 op 3 Limburgse bedrijven dat ze zonder de mogelijkheid op tijdelijke werkloosheid jobs hadden moeten schrappen. 44% is hier zeker van, nog eens 22% achtte het risico heel waarschijnlijk.**

Met andere woorden: het systeem van tijdelijke werkloosheid heeft bij deze 2 op 3 bedrijven jobs gered.

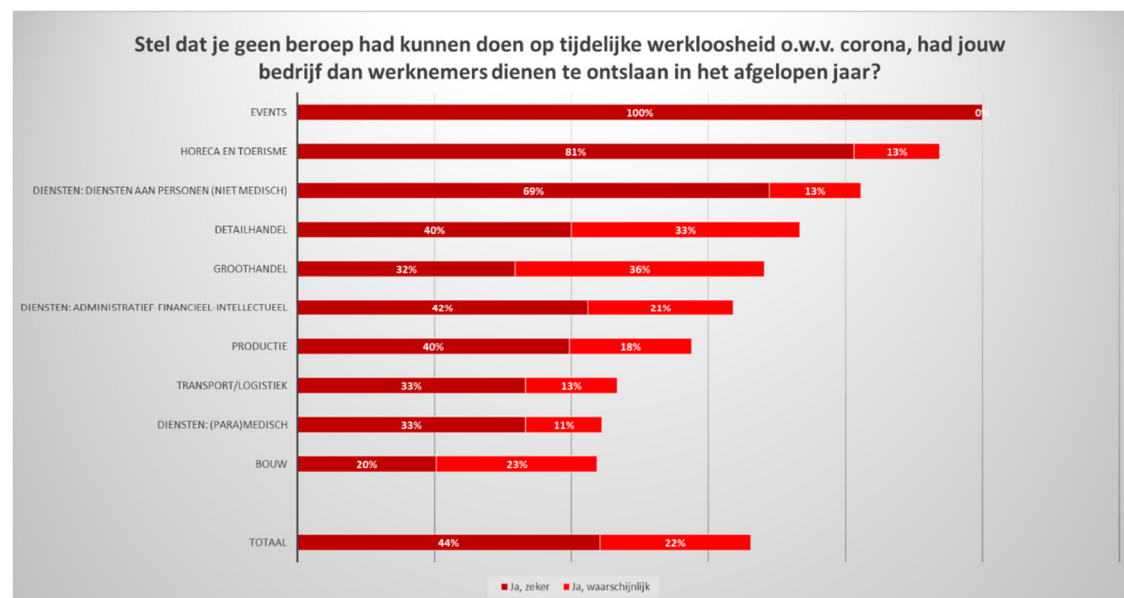

Slechts 1 op 10 is er rotsvast van overtuigd dat ze iedereen aan boord hadden kunnen houden zonder de maatregel. Ongeveer 1 op 4 geeft aan dat ze waarschijnlijk niemand hadden moeten ontslaan, al zijn zij minder zeker van hun stuk.

Volgens sector krijgen we een duidelijker beeld van de mogelijke impact – en de verschillen – zonder de maatregel in verschillende sectoren.

De al gekende zwaarst getroffen sectoren eindigen niet verassend bovenaan de lijst:

- **Events, horeca en toerisme: 95%** van de bedrijven had zonder de mogelijkheid op TW mensen moeten ontslaan. Bij 85% was een ontslag van één of meerdere mensen zeker, voor nog eens 10% waarschijnlijk.
- **Contactberoepen** (“diensten aan personen (niet medisch)”: ontslagen bij **82%** van de bedrijven (69% zeker, 13% waarschijnlijk).
- **Detailhandel:** 73% (40% zeker, 33% waarschijnlijk).
- **Groothandel** landt met 68% ook nog hoog, maar hier is het beeld iets genuanceerder met 32% waar het ontslag zeker was tegenover 36% waarschijnlijk.
- Op de 5^e plaats komen de **administratieve, financiële of intellectuele diensten**. In theorie zou hier meer/vlot thuiswerk toegepast kunnen worden, maar toch had ook hier nog 64% tot mogelijk ontslag over moeten gaan zonder TW (42% zeker, 21% waarschijnlijk).

De overige sectoren vallen dan wel buiten de top 5, maar toch zijn de cijfers ook hier nog confronterend: in de **productiesector** vreesde 58% ontslagen, in de transport en logistiek 47%, en in de (para)medische diensten en bouw tenslotte 44%.

Stel dat je geen beroep had kunnen doen op tijdelijke werkloosheid o.w.v. corona, had jouw bedrijf dan werknemers dienen te ontslaan in het afgelopen jaar?						
	Ja, zeker	Ja, waarschijnlijk	JA	NEEN	Neen, waarschijnlijk niet	Neen, zeker niet
Events, horeca en toerisme	85%	10%	95%	5%	5%	0%
Diensten: diensten aan personen (niet medisch)	69%	13%	82%	18%	13%	4%
Detailhandel	40%	33%	73%	27%	22%	5%
Groothandel	32%	36%	68%	32%	18%	14%
Diensten: administratief-financieel-intellectueel	42%	21%	64%	36%	27%	9%
Productie	40%	18%	58%	42%	27%	15%
Transport/logistiek	33%	13%	47%	53%	20%	33%
Diensten: (para)medisch	33%	11%	44%	56%	33%	22%
Bouw	20%	23%	44%	56%	38%	19%
Totaal	44%	22%	66%	34%	23%	11%

Volgens **grootte** kunnen we ook vaststellen dat **elke groottecategorie baat had bij de maatregel om jobs te kunnen behouden**. Bij de kleine en middelgrote bedrijven liggen de percentages rond of iets boven het gemiddelde van 66% dat ontslagen vreesde, met wel een aantal verschillen tussen de antwoorden 'zeker' en 'waarschijnlijk'.

Bij de grootste bedrijven ligt het aantal respondenten dat vreesde tot ontslagen te moeten overgaan met **48%** (33% zeker, 15% waarschijnlijk) het laagste van alle categorieën.

Stel dat je geen beroep had kunnen doen op tijdelijke werkloosheid o.w.v. corona, had jouw bedrijf dan werknemers dienen te ontslaan in het afgelopen jaar?						
	Ja, zeker	Ja, waarschijnlijk	JA	NEEN	Neen, waarschijnlijk niet	Neen, zeker niet
minder dan 5	52%	16%	68%	32%	21%	11%
5-9	38%	34%	72%	28%	21%	7%
10-19	35%	30%	65%	35%	23%	12%
20-49	52%	13%	65%	35%	21%	15%
50-99	47%	23%	70%	30%	20%	10%
100-249	40%	24%	64%	36%	24%	12%
250 of meer	33%	15%	48%	53%	38%	15%
Totaal	44%	22%	66%	34%	23%	11%

Gemiddeld 34% van de jobs kon gered worden dankzij TW

Gevraagd naar een (geraamd) aandeel van het personeelsbestand dat met ontslag bedreigd was, zien we een **grote spreiding in de antwoorden**: van 10% die aangeven dat het om minder dan 5% van het personeel gaat, tot 15% waarbij er mogelijk 75% of meer had moeten vertrekken.

Een dergelijke globale spreiding zegt echter weinig over de impact volgens sector en grootte, vandaar dat op basis van de antwoorden gewogen gemiddeldes werden berekend.

Gemiddeld geven deze bedrijven aan dat ze **34% van hun personeel zouden hebben moeten ontslaan zonder de toepassing van tijdelijke werkloosheid owv corona in het afgelopen jaar**. Dit gemiddelde vermeden ontslagpercentage verschilt sterk per sector en naar grootte van de bedrijven.

De **hoogste cijfers** zien we bij de sector **'Events, horeca en toerisme'** en bij de **kleinste bedrijven** (minder van 5 wn.) met telkens **niet minder dan 58%** van de personeelsleden waar men afscheid van had moeten nemen. Ook de **'contactberoepen'** en de **detailhandel** tonen hier – niet onverwacht uiteraard – een hoger dan gemiddeld ontslagcijfer met respectievelijk 49% en 35%. In de sectoren groothandel, bouw en productie en bij de grote bedrijven ligt het gemiddelde vermeden ontslagpercentage per bedrijf gelukkig veel lager.

SECTOR		
Verloren jobs zonder TW corona (gemiddeld)		
	%	#
TOTAAL	34%	11
Events, horeca en toerisme	58%	16
Diensten: diensten aan personen (niet medisch)	49%	13
Detailhandel	35%	2
Diensten: administratief-financieel-intellectueel	32%	18
Transport/logistiek	29%	13
Groothandel	19%	5
Bouw	19%	6
Productie	17%	18

GROOTTE BEDRIJVEN		
Verloren jobs zonder TW corona (gemiddeld)		
	%	#
TOTAAL	34%	11
minder dan 5	58%	1
5-9	29%	2
10-19	24%	4
20-49	33%	11
50-99	18%	14
100-249	16%	29
250 of meer	13%	63

Kijken we echter naar het gemiddeld aantal personeelsleden dat had worden ontslagen, zien we dat de impact bij grote bedrijven en in de **sectoren productie en administratieve diensten**, ondanks lagere gemiddelde percentage, **zwaar doorweegt in aantal koppen**. **Gemiddeld** staan er **11,32 verloren (of dankzij TW geredde) arbeidsplaatsen** tegenover de gemiddeld 34% afvloeiingen. Maar in beide genoemde 'grote' sectoren konden dankzij tijdelijke werkloosheid corona gemiddeld 18 jobs per bedrijf worden gered.

Voor de **detailhandel** betekent dit samengevat dat **73% van de bedrijven die TW hebben gebruikt**, aangeven dat ze (mogelijk) ontslagen hadden moeten doorvoeren als de coronaversie van tijdelijke werkloosheid er niet was gekomen. Indien deze detailhandelsbedrijven werknemers hadden moeten ontslaan, dan waren **gemiddeld 35% van de jobs gesneuveld**. Per detailhandelsbedrijf gaat het dan gemiddeld om afgerond 2 jobs. Bij de **eveneens zwaar getroffen sectoren 'events, horeca en toerisme'** en **'niet-medische diensten aan personen'** (contactberoepen) staan tegenover respectievelijk 58% ontslagen gemiddeld 16 jobs en gemiddeld 49% oftewel 13 arbeidsplaatsen per bedrijf uit onze bevraging. Ook in de **logistieke sector** gaat het om gemiddeld 13 ontslagen per bedrijf.

Alleen al op de 237 bedrijven¹ in de steekproef die zonder tijdelijke werkloosheid corona tot ontslagen hadden moeten overgaan, gaat het in totaliteit om een geschat aantal van 2.683

¹ Duiding: 451 respondenten, waarvan 80% gebruik maakte van TW = 360 werkgevers. Hiervan 66% die mogelijk tot ontslag had moeten overgaan zonder TW = 237.

geredde Limburgse jobs. Waarvan een opmerkelijk hoog aantal van 2.373 (88%) als 'zeker' wordt aangemerkt en slechts 310 als 'waarschijnlijk'.

Een extrapolatie naar het aantal vermeden ontslagen voor heel Limburg is moeilijk accuraat te maken, maar het lijkt niet overdreven te stellen dat dit aantal zeker 5 cijfers telt.

Tot slot: redenen om geen tijdelijke werkloosheid aan te vragen?

Aan de 20% van de respondenten in onze flitsbevraging werd gevraagd waarom ze in 2020 geen gebruik hebben gemaakt van de versoepelde maatregel tijdelijke werkloosheid ovw corona.

7 op 10 van deze respondenten geven aan dat ze weinig tot geen impact op hun bestellingen of opdrachten kenden: omdat ze als essentiële sector konden (of moesten) doorwerken, omdat ze snel een omschakeling konden maken naar nieuwe producten of diensten, of omdat ze een ander distributiekanaal op poten konden zetten om hun klanten te bereiken.

Ongeveer **2 op 10** van deze respondenten gaven aan dat ze **niet aan de voorwaarden voor toepassing van de maatregel voldeden**. Kleinere percentages melden dat personeel in andere opdrachten ingeschakeld kon worden (4,5%), of dat er al ineens beslist diende te worden om het personeelsaantal te verminderen (3,4%).

Bijlage: Toepassing tijdelijke werkloosheid corona in Limburg sinds maart 2020, RVA-cijfers

Toepassing tijdelijke werkloosheid corona sinds maart 2020

		Aantal werkgevers								
	202003	202004	202005	202006	202007	202008	202009	202010	202011	
prov.Limburg	8 595	9 511	8 272	5 917	3 941	4 224	3 452	4 865	5 510	
		Aantal werknemers								
	202003	202004	202005	202006	202007	202008	202009	202010	202011	
prov.Limburg	85 076	99 762	77 815	49 584	30 263	27 326	20 977	29 055	32 118	
		Bedragen (inclusief toeslag RVA)								
	202003	202004	202005	202006	202007	202008	202009	202010	202011	
prov.Limburg	51 627 798	106 776 742	54 096 713	28 501 681	13 738 639	12 721 453	9 422 551	12 962 856	18 935 267	
		Dagen								
	202003	202004	202005	202006	202007	202008	202009	202010	202011	
prov.Limburg	737 301	1 509 263	768 921	398 902	193 678	178 752	133 474	185 724	274 949	
		Gemiddeld aantal dagen per werknemer								
	202003	202004	202005	202006	202007	202008	202009	202010	202011	
prov.Limburg	8,67	15,13	9,88	8,04	6,4	6,54	6,36	6,39	8,56	
		Gemiddeld bedrag per werknemer (inclusief toeslag RVA)								
	202003	202004	202005	202006	202007	202008	202009	202010	202011	
prov.Limburg	606,84	1 070,31	695,2	574,82	453,97	465,51	449,18	446,15	589,55	

Bron: RVA

Cijfers voor december 2020 worden pas later deze maand door de RVA gepubliceerd.

Bron: <https://www.rva.be/nl/documentatie/statistieken/tijdelijke-werkloosheid-wegens-coronavirus-covid-19/cijfers>